

Brusel 24. listopadu 2023
(OR. en)

16014/23

Interinstitucionální spis:
2023/0419(NLE)

FISC 274
ECOFIN 1286
N 107

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	24. listopadu 2023
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2023) 736 final
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ RADY o uzavření změny Dohody mezi Evropskou unií a Norským královstvím o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti daně z přidané hodnoty jménem Unie

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2023) 736 final.

Příloha: COM(2023) 736 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 24.11.2023
COM(2023) 736 final

2023/0419 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o uzavření změny Dohody mezi Evropskou unií a Norským královstvím o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti daně z přidané hodnoty jménem Unie

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Stávající návrh se týká uzavření změny Dohody mezi Evropskou unií a Norským královstvím (dále jen „Norskem“) o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti daně z přidané hodnoty¹ (dále jen „dohoda“).

Dohoda vstoupila v platnost v září 2018. Dohoda umožňuje členským státům EU a Norsku spolupracovat podobně jako členské státy podle nařízení Rady (EU) č. 904/2010² a směrnice Rady 2010/24/EU³ v boji proti podvodům v oblasti DPH a vzájemně si pomáhat při vymáhání pohledávek v oblasti DPH.

Mezitím však bylo provedeno několik změn nařízení Rady (EU) č. 904/2010 a byly zavedeny nové nástroje pro správní spolupráci, a to konkrétně pozměňujícím nařízením Rady (EU) 2018/1541⁴. Mezi nové nástroje patří:

- posílení sítě Eurofisc prostřednictvím posílené správy, tzv. následných opatření (společné zpracování a analýza údajů) a společně prováděných správních šetření (společné audity),
- spolupráce s dalšími donucovacími orgány EU (Europol, OLAF),
- sdílení klíčových informací o dovozu a o vozidlech.

Rovněž byla zavedena možnost použít k výměně informací jiné prostředky, než jsou standardní formuláře.

Ustanovení čl. 41 odst. 5 dohody stanoví formální náležitosti, pokud by některá ze stran dohody chtěla dohodu revidovat. Tato strana tedy předloží návrh smíšenému výboru, který vydá doporučení, zejména pro zahájení jednání podle pravidel pro mezinárodní jednání stran.

Dne 25. listopadu 2021 Norské království na druhém zasedání smíšeného výboru EU-Norsko, zřízeného podle čl. 41 odst. 1 dohody, oficiálně předložilo žádost o doplnění a změnu dohody s cílem:

- zohlednit nově zavedené nástroje správní spolupráce (používání jiných prostředků pro výměnu informací, než jsou standardní formuláře, společně prováděná správní šetření a následná opatření v rámci Eurofiscu),
- aktualizovat odkaz na zrušenou směrnici 95/46/ES odkazem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů⁵, a zejména

¹ Dohoda mezi Evropskou unií a Norským královstvím o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 195, 1.8.2018, s. 3).

² Nařízení Rady (EU) č. 904/2010 ze dne 7. října 2010 o správní spolupráci a boji proti podvodům v oblasti daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 268, 12.10.2010, s. 1).

³ Směrnice Rady 2010/24/EU ze dne 16. března 2010 o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z daní, poplatků, cel a jiných opatření (Úř. věst. L 84, 31.3.2010, s. 1).

⁴ Nařízení Rady (EU) 2018/1541 ze dne 2. října 2018, kterým se mění nařízení (EU) č. 904/2010 a (EU) 2017/2454, pokud jde o opatření k posílení správní spolupráce v oblasti daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 259, 16.10.2018, s. 1).

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

vložit odkaz na ustanovení Dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP)⁶, která jsou rovnocenná nařízení (EU) 2016/679.

Norsko se dosud aktivně účastnilo většiny pracovních oblastí Eurofiscu. V průběhu let 2020 a 2021 upozornilo Norsko členské státy na možné podvody a potenciální ztrátu DPH ve výši 5 miliard EUR v oblasti uhlíkových kreditů.

Změna dohody začleněním výše uvedených nových nástrojů by umožnila lepší spolupráci a posílila boj proti podvodům, a přinesla by tak přidanou hodnotu oběma stranám dohody (Norsku a členským státům).

Rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání s Norským královstvím o změně Dohody mezi Evropskou unií a Norským královstvím o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti daně z přidané hodnoty bylo přijato dne 17. června 2022⁷.

Doporučení smíšeného výboru zahájit jednání v souladu s čl. 41 odst. 5 dohody (výměna dopisů) bylo přijato písemným postupem v říjnu 2022.

Kolo jednání proběhlo dne 18. listopadu 2022 a dohody bylo dosaženo dne 27. června 2023.

Rada byla soustavně informována o pokroku v Pracovní skupině pro daňové otázky a v Pracovní skupině na vysoké úrovni.

Komise se domnívá, že cílů, které Rada stanovila ve svých směrnicích pro jednání, bylo dosaženo a že dohodnuté znění je pro Unii přijatelné.

Změna Dohody mezi Evropskou unií a Norským královstvím o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti daně z přidané hodnoty byla podepsána jménem Unie dne XXX.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Změna Dohody byla sjednána v souladu s komplexními směrnicemi pro jednání, které Rada přijala dne 17. června 2022.

Posílení správní spolupráce v oblasti DPH se třetími zeměmi je jedním z opatření oznámených ve sdělení Evropské komise o spravedlivém a jednoduchém zdanění podporujícím oživení z roku 2020⁸.

Dále je třeba poznamenat, že změna by se týkala nástrojů spolupráce, které jsou již v platnosti a které členské státy uplatňují na základě nařízení (EU) č. 904/2010.

Tato iniciativa je proto v souladu se současnou politikou Komise v oblasti DPH a harmonizovala by spolupráci členských států s Norskem s *acquis* EU.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Tento návrh se předkládá Radě v souladu s čl. 218 odst. 6 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

⁶ <https://www.efta.int/eea/eea-agreement>

⁷ Rozhodnutí Rady (EU) 2022/1311 ze dne 17. června 2022 o zmocnění k zahájení jednání s Norským královstvím o změně Dohody mezi Evropskou unií a Norským královstvím o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 198, 27.7.2022, s. 14).

⁸ Opatření č. 14, COM/2020/312 final.

V čl. 3 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) se stanoví, že kromě oblastí výlučné pravomoci Unie uvedených v čl. 3 odst. 1 SFEU má Unie „ve výlučné pravomoci rovněž uzavření mezinárodní smlouvy, pokud je její uzavření stanoveno legislativním aktem Unie nebo je nezbytné k tomu, aby Unie mohla vykonávat svou vnitřní pravomoc, nebo pokud její uzavření může ovlivnit společná pravidla či změnit jejich působnost“.

Podle ustálené judikatury Soudního dvora může dohoda ovlivnit společná pravidla nebo změnit jejich oblast působnosti, pokud se týká oblastí, v nichž existují harmonizační opatření⁹.

Předmět revize dohody, tj. zahrnutí nových nástrojů správní spolupráce zavedených nařízením Rady (EU) 2018/1541, spadá do výlučné pravomoci Unie. Aktualizace odkazů na směrnici 95/46/ES odkazy na nařízení (EU) 2016/679 by mohla být provedena v rámci smíšeného výboru podle čl. 41 odst. 2 písm. k) dohody. Tato aktualizace však může být rovněž zahrnuta do opětovně zahájených jednání o znění dohody.

V souladu se Smlouvami předkládá Komise návrh na uzavření dohody Unie.

- **Proporcionalita**

Nástroje spolupráce, které mají být zahrnuty do změny dohody, budou respektovat zásadu proporcionality a nepřekročí rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cíle poskytnout společný rámec pro správní spolupráci mezi Evropskou unií a Norským královstvím v oblasti DPH. Tato změna dohody umožní orgánům členských států odpovědným za uplatňování právních předpisů v oblasti DPH spolupracovat s norskými daňovými orgány stejným způsobem, jak mezi sebou spolupracují v EU a na základě *acquis* EU.

3. VÝSLEDKY POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Posouzení dopadů**

Podle nástroje č. 7 zlepšování právní úpravy¹⁰ není posouzení dopadů nutné, pokud dopad nelze jednoznačně určit *ex-ante*, dopady jsou malé nebo má Komise v této věci jen malou nebo žádnou možnost volby.

Cílem změny je co nejvíce sladit právní předpisy EU týkající se správní spolupráce v oblasti DPH a ochrany údajů s již platnou dohodou mezi EU a Norskem o spolupráci v oblasti DPH. V praxi nebude výsledkem zamýšleného návrhu žádný nový právní akt, ale pouze změna dohody mezi EU a Norskem.

- **Základní práva**

Zamýšlená dohoda bude respektovat klíčové hodnoty Evropské unie stanovené v článku 2 Smlouvy o fungování Evropské unie a v Listině základních práv Evropské unie.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá žádné důsledky pro rozpočet EU.

⁹ Posudek 3/15 Soudního dvora, ECLI:EU:C:2017:114, bod 118 a citovaná judikatura.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/br_toolbox-nov_2021_en_0.pdf

5. OSTATNÍ PRVKY

• Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu

Zamýšlené změny poskytnou členským státům, pokud je to možné a v nezbytné míře, nové nástroje spolupráce s Norskem podobné těm, které byly zavedeny v nařízení č. 904/2010 prostřednictvím nařízení (EU) 2018/1541 bezprostředně po podpisu a uzavření dohody mezi EU a Norskem. Změna navíc aktualizuje odkaz na zrušenou směrnici 95/46/ES odkazem na vnitrostátní pravidla přijatá podle bodu 5e přílohy XI Dohody o EHP a nařízení (EU) 2016/679 o ochraně osobních údajů. Dále bylo vyjasněno, že smíšený výbor není konzultován v případě sporů v oblasti pravidel pro ochranu osobních údajů uvedených v bodě 5e přílohy XI Dohody o EHP.

Změna se týká zejména těchto bodů:

1. Společně prováděná správní šetření (tzv. společné audity):

Ustanovení čl. 13 odst. 2 písm. a) by zavedlo možnosti společně prováděných správních šetření – jak již bylo stanoveno pro spolupráci mezi členskými státy podle čl. 28 odst. 2a nařízení (EU) č. 904/2010. Tento článek by úředníkům pověřeným příslušnými orgány jednoho státu umožnil, aby byli přítomni při správních šetřeních prováděných úředníky jiného státu a aby se mohli účastnit společně prováděných správních šetření.

2. Eurofisc – následná opatření

Ustanovení čl. 15 odst. 1 písm. a) by umožnilo následná opatření – jak je již možné mezi členskými státy podle čl. 33 odst. 2 písm. d) nařízení (EU) č. 904/2010 – v rámci Eurofiscu za účasti Norska. V rámci Eurofiscu by členské státy a Norsko mohly koordinovat správní šetření zúčastněných států týkající se podvodů zjištěných kontaktními úředníky Eurofiscu.

3. Aktualizace právního odkazu na směrnici 95/46/ES

Vzhledem k tomu, že obecné nařízení o ochraně osobních údajů (EU) 2016/679 bylo provedeno úpravou v Dohodě o EHP, navrhované změny článku 6 nahrazují odkaz na směrnici 95/46/ES odkazem na nařízení (EU) 2016/679 a bod 5e přílohy XI Dohody o EHP.

Vzhledem k tomu, že navrhovaný článek 6 by obsahoval odkaz na bod 5e přílohy XI Dohody o EHP, bylo by nezbytné změnit článek 42 Dohody, aby bylo jasné, že smíšený výbor není příslušný pro spory týkající se obecné ochrany údajů.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY**o uzavření změny Dohody mezi Evropskou unií a Norským královstvím o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti daně z přidané hodnoty jménem Unie**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 113 ve spojení s čl. 218 odst. 6 druhým pododstavcem písm. b) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu¹,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Rámec spolupráce podle Dohody mezi Evropskou unií a Norským královstvím o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti daně z přidané hodnoty² (dále jen „dohoda“) již vykázal velmi pozitivní výsledek.
- (2) Nařízením Rady (EU) 2018/1541, kterým se změnilo nařízení Rady (EU) č. 904/2010, byly do právních předpisů EU zavedeny nové nástroje spolupráce³.
- (3) Proto je třeba dohodu změnit tak, aby členským státům poskytla nové nástroje spolupráce s Norskem.
- (4) Znění změny dohody, které je výsledkem jednání, řádně odpovídá směrnicím pro jednání vydaným Radou.
- (5) V souladu s rozhodnutím Rady (EU) XXXX⁴ byla dne xxxx podepsána změna Dohody mezi Evropskou unií a Norským královstvím o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti daně z přidané hodnoty (dále jen „dohoda“) [s výhradou uzavření k pozdějšímu datu]. V souladu s čl. 42 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 2018/1725⁵ byl konzultován Evropský inspektor ochrany údajů.

¹ Stanovisko ze dne XXX (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

² Dohoda mezi Evropskou unií a Norským královstvím o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 195, 1.8.2018, s. 3).

³ Nařízení Rady (EU) 2018/1541 ze dne 2. října 2018, kterým se mění nařízení (EU) č. 904/2010 a (EU) 2017/2454, pokud jde o opatření k posílení správní spolupráce v oblasti daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 259, 16.10.2018, s. 1).

⁴ Rozhodnutí Rady (EU) xxxx o uzavření změny Dohody mezi Evropskou unií a Norským královstvím o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti daně z přidané hodnoty jménem Unie (Úř. věst. L ...).

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

(6) Dohoda by měla být schválena jménem Evropské unie,
PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Změna Dohody mezi Evropskou unií a Norským královstvím o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti daně z přidané hodnoty se schvaluje jménem Unie.

Znění změny dohody se připojuje k tomuto rozhodnutí.

Článek 2

Předseda Rady jmenuje osobu zmocněnou následně zaslat jménem Evropské unie oznámení v souladu s čl. 44 odst. 4 dohody vyjadřující souhlas Evropské unie s tím, aby byla touto dohodou vázána.

Článek 3

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost třetím dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně